

NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

Leto 1.

Številka 5

30. september 1973

Urednikov Srečanje v Cerknici stolpec

Tako. Naš časopis je postal NAŠ ČASOPIS. Njegovo delovno ime se ga je tako prijelo, da smo dokončno sklenili, imenovati ga tako tudi v prihodnje. Predlog sta potrdila uredniški odbor in izdajateljski svet s pripombo, da naj ime časopisa ilustrira tudi njegova vsebina; naj bo torej naš v najboljšem smislu te besede.

In ko smo razpravljali o vsebini našega časopisa, smo bili do sebe in vas, dragi bralci, zelo kritični. Še posebno pogumen in neposreden je bil v svoji kritiki izdajateljski svet. Dobršen del svojih osti je stresel tudi na uredniški odbor in urednika — zavedajoč se seveda resnice, da časopisa ne more oblikovati en sam človek, da je časopis rezultat skupnega prizadevnega dela, zrcalo stanja in ljudi, njih pripravljenosti in poguma, govoriti resnico.

Dragi bralci, za tisti del krivde, ki zadeva uredniški odbor, imate zasluge tudi vi. Verjemite, da je neprijetno in težko ustvarjati časopis v okolju, kjer se ljudje bojijo govoriti, kjer menijo, da se stvari nikakor ne da spremeniti in izboljšati, kjer mnogi vedo povedati, da so jim jemali demokratične in samoupravne pravice, pa se bojijo spregovoriti imena krivcev, kjer se mnogi udajajo v namišljeno usodo, ki da jim jo krojijo neki »občinski bogovi« itd. itd.

Kamorkoli se ozrem, povsod nezaupanje, s strani izdajateljskega sveta pa upravičen pritisk, naj bo časopis polemičen, naj kaže napake in nakazuje rešitve...

No, osnovna naloga Našega časopisa je vendarle obveščanje — toda če naj bodo informacije resnične in koristne, jih je najprej treba preverjati in odkrivati. To pa je naša šibka točka.

Naš sklep je: postati moramo odkritosrčen občanov informator. Pogum, za katerega smo se odločili, pa bo ostal brez vaše pomoči in sodelovanja le brezglavo zaletavanje v neke nevidne ovire, ki ločujejo ljudi in organizacije v tem Cankarjevem »prečudnem kraju«.

Doro Hvalica

Ing. Valentin Cimprič, predsednik Občinske konference SZDL Cerknica, odvarja slovesnost srečanja aktivistov OF in borcev Bračičeve brigade ter delovnih ljudi Notranjske 16. septembra 1973 v Cerknici
Foto: krožek šole J. Mrak

Praporščaki na slovesnosti

Foto: krožek šole J. Mrak

Nekdanji borci Bračičeve brigade prihajajo na slavnostni prostor
Foto: krožek šole J. Mrak

V precepu

Za nami so prve tri številke (ena dvojna) Našega časopisa. Ni ravno veliko, da bi lahko o njem že izrekli dokončno sodbo, pa vendar dovolj, da si jo začnemo oblikovati. Izdajateljski svet je začel ostro, kritično in drugače tudi ni mogel. Za izhodišče je imel še svež dogovor, da mora naše glasilo predvsem slediti utripu življenja ljudi v občini, da mora biti odprt vsem, da mora čim večjemu številu omogočati soočanje misli. Preprosto povedano, še preden je prva številka izšla, smo vedeli, da bo časopis uspel le, če bo zadovoljil bralce, svoje poslanstvo pa dobro opravil, če nas bo zblížal, da bomo mimo sebe lahko videli še druge.

Kolikor bolj smo primerjali to izhodišče in vsebino Našega časopisa, toliko bolj je raslo pričanje, da ustvarjamo v občini glasilo nezaželene vrednosti. Izhodišče in izdelek nimata nič skupnega. Naš časopis, kakršen je zdaj, ni množično gibalno, pač pa vsebinsko zbirokratiziran — letak. Je brez življenjske sočnosti, nezanimiv za tistega, ki ga ustvarja, in za tistega, ki naj bi ga bral. Vendar ima tudi to spoznanje svojo vrednost, o kateri ne kaže samo razmišljati, ampak tudi zanjo kaj storiti.

Izdajateljski svet je dolžan povedati, da ta vrednost ni v ponos družbi, ožje gledano, ni v ponos občini, kjer živimo ali delamo oziroma oboje hkrati. Časopis je gotovo nakazal, kakšni so odnosi v občini, kdo se čuti prevzvišenega in nedotakljivega, kdo mora biti ponižan. Najbrž imate še v spominu odgovore na vprašanja občanov, nerešene težave krajevnih skupnosti, ne da bi se kdorkoli ob njih zdrznil, se zanje zavzel, (pre) dolgih opisov o delu te ali one organizacije, tudi občinske skupščine oziroma uprave, ki so po vsebini in obliki bolj blizu uradnemu listu. Razklanost naših notranjih občinskih razmer je očitna, hkrati pa nerazumljiva, če pomislimo, da nas siceršnja družbena gibanja puščajo pri miru in da lahko taki nezdravi odnosi med nami obstajajo že dolga leta.

Za gotovo imamo opraviti z nečistimi družbenopolitičnimi razmerami (te se povezujejo tudi z gospodarskimi), ki jih ni mogoče več neprizadeto spremljati, ne brez odgovornosti negovati. Vodstva družbenopolitičnih organizacij v občini jih ne morejo sama ozdraviti brez podpore občanov. Tudi Izdajateljski svet in uredniški odbor Našega časopisa ne moreta sama brez pomoči doseči vsebinske uresničitve izhodiščne zamisli glasila. To je vabilo in poziv hkrati vsem za sodelovanje v našem časopisu in seveda k spreminjanju notranjih odnosov v občini. Če bo glede tega kakšen uspeh dosežen, bo to v prid nam vsem in končno tudi k uresničevanju temeljnih smislov ustavne reforme v naši občini.

Izdajateljski svet

Nujno obvestilo

Skupščina občine Vrhnika obvešča vse svoje občane, ki se poslužujejo vode iz vrhniškega vodovoda (pa tudi drugih vodovodov na področju občine), da je voda zaradi močnega deževja neprimerna za pitje, pripravo živil, nego otrok itd. Vodo je treba pred uporabo prekuhati.

Voda je neprimerna tudi v normalnih pogojih neposredno po izpraznitvi in ponovni napolnitvi vodovodnega omrežja, zato je treba v takšnih primerih pred uporabo pustiti vodo teči najmanj 15 minut.

Kakšna naj bi bila v bodoče sestava naše Občinske skupščine

Glede na gospodarsko razvitanost, strukturo prebivalstva in druge pogoje bi najbolj ustrezala skupščina, ki bi imela dva zbora, in sicer:

— **enotni zbor združenega dela** (predvidoma 34 delegatov), v katerega bodo pošiljale delegacije svoje delegate iz delovnih organizacij, obrtniki in kmetje svoje delegate, kakor tudi delavci upravnih organov in družbeno političnih organizacij;

— **zbor krajevnih skupnosti** (predvidoma 16 delegatov, vsaka KS po enega, Borovnica 2 in Vrhnika 3), v katerega bodo pošiljale svoje delegate delegacije, ki jih bodo izvolili občani krajevnih skupnosti.

Splošni zbor pa bi bil predvidoma sestavljen iz enotnega zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti ter 50 delegatov občinskih družbeno-političnih organizacij.

Če je v posameznem zboru predvideno določeno število delegatskih mest, bo prav toliko delegacij. Na tej osnovi bi razmeroma veliko število delavcev in delovnih ljudi neposredno sodelovalo pri odločanju v občinski skupščini.

Pomembna sprememba, ki jo prinaša v naš družbeno poli-

tični sistem nova ustava, je tudi nov položaj občine, ki izhaja iz 171. člena osnutka slovenske ustave.

171. člen: Občina je samoupravna in temeljna družbeno politična skupnost, zasnovana na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese in zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in upravljajo druge družbene zadeve...

Občina torej ni več samo temeljna družbeno politična skupnost, temveč je predvsem samoupravna skupnost, v kateri delovni ljudje na samoupravnih osnovah uresničujejo oblast. To je pravzaprav največja pridobitev naše revolucionarne poti.

V skupščinskem sistemu, ki ga uveljavlja nova ustava, je še ena pomembna novost; uvaža se nov politični izvršilni organ občine, občinski svet, ki ima naslednje naloge:

— določa načelna stališča in daje smernice za izdelavo pro-

storskega in urbanističnega plana,

— spremlja delo delegatov v zboru občine in Skupščine SR Slovenije in sodeluje z njimi,

— spremlja sodelovanje med občinami in daje pobude in predloge.

Občinski svet je za svoje delo odgovoren občinski skupščini.

Uvajanja novih družbeno ekonomskih odnosov in oblikovanje novega komunalnega in skupščinskega sistema seveda v enem samem prispevku (članku) ni mogoče v celoti obrazložiti. Zato je še posebej pomembno, da bomo vsa ta vprašanja pojasnjevali v javni razpravi o novi ustavi.

Ta članek naj vas seznanja predvsem s položajem občine in delovnih ljudi ob uresničevanju novih odnosov, ki se uveljavljajo z novo ustavo. To je gotovo našim občanom najbližje tudi zato, ker so delavci v delovnih skupnostih in delovni ljudje v krajevnih skupnostih temeljno izhodišče za graditev in uveljavljanje novih socialističnih samoupravnih odnosov od občine do zveze.

S. P. — D. H.

Ob Belem potoku

Vrhniški planinci smo letos postavili že svoj deveti tabor. Veliko alpskih dolin smo doslej že obiskali in v njih taborili. Tokrat smo svoj tabor postavili v Belem potoku.

Beli potok je krnica, ki leži vzhodno od Martuljkove skupine pod severno steno Kukove špice. Nihče od nas doslej tega prostora ni poznal, pa smo ga zato v času taborjenja dodobra prehodili, saj skoraj ni minil dan, ko se ne bi podali na novo planinsko turo. Beli potok z Martuljkovo skupino spada med zaščitene predele v naših Julijcih, zato so bile skoraj vse naše poti nemarkirane. Pomagali smo si le z lovskimi potmi.

Na taborjenju nas je bilo kar 57, od tega 27 mlajših planincev, ki so se morali med letom pridno udeleževati planinskih izletov, planinske sekcije na šolah in sestankov. Taborili smo od 1. do 10. avgusta in v tem času izvedli kar sedem izletov, organizirali predavanja in športna srečanja. Povzpeli smo se na Vršič in se spustili na Ak nad Martuljkom, šli na Kepo, Srednji vrh, ogledali smo si Martuljkove slapove, slap Peričnik itd. Posamezniki so se povzpeli tudi na Triglav, Razor in Mojstrovko. Pohvaliti se moramo tudi z dvema plezalnima vzponoma na Doljkovo špico in na Martuljske Ponce in Oltarje.

Posebno prijetni so bili večeri ob tabornem ognju, ki jih je bilo žal premalo, saj so se nam prav ob tabornem ognju še posebej razvezali jeziki v pripovedovanju in petju. V soboto in nedeljo 4. in 5. avgusta nas je obiskalo v taboru veliko članov planinskega društva Vrhnika in med njimi seveda tudi veliko staršev. Zadnji večer taborjenja pa smo pripravili planinski krst in tako dobili pet novokrščencev: Baska, Cefizljevo, Mehurja, Šilčka in Štriglica. Za vsa lepa doživetja se moramo zahvaliti predvsem upravnemu odboru našega društva, ki nam je omogočil postavitev montažne kuhinje in nakup šotorov, občinski konferenci ZMS Vrhnika, ki je k temu prispevala svoj delež, članom našega mladinskega odseka, ki so se spet izkazali za dobre organizatorje in planinske vodnike in ne nazadnje našim dobrim kuharicam.

Mladinski odsek planinskega društva Vrhnika bo v prihodnjem letu praznoval že svojo

deseto obletnico. Ponosni smo, da je med nami že tretja generacija mladih planincev, ki jim s tolikšnim uspehom kažemo poti v naše gore.

Boža Leskovec

Taborniki in morje

Skupina tabornikov odreda Ivan Cankar z Vrhnike, v kateri so bili Medvedki in Čebeličice iz družine Lastovk in Tarzanov, ter taborniki iz voda Sokolov, je 19. avgusta odšla na enodnevni izlet v Volosko pri Opatiji.

Potovali so s »kopalnim vlakom« iz Ljubljane do Matulj, od tam pa so odšli v Volosko kar peš. Volosko slovi po lepi obali in predvsem po izredno čistem morju, zato so se naši taborniki tam naužili sonca, zraka in vode.

Vrnili so se zadovoljni z eno samo željo, da bi bilo takšnih izletov čim več in da bi se jih v prihodnje udeleževalo tudi vedno več tabornikov.

Branko Istenič

Novo smučišče na Ferjanki

TVD Partizan na Logu je živo zainteresirano za razvoj zimskega športa in rekreacije tudi na svojem področju, zato je sklenilo, da bo že obstoječa naravna smučišča na Ferjanki nad Logom povečala in razširila. Sporazumno z lastniki zemljišč in gozdnim gospodarstvom na Vrhniki bo uredilo približno 200 metrov novega smučišča.

S poseko gozda na južni strani v hribu nad vrtačo bo smučišče dobilo čisto nove razsežnosti. Prizadrevni člani Partizana na Logu upajo tudi na pomoč iz občinskih virov za nakup Tomosove male žičnice, saj bo sicer uspeh te akcije le polovičen. Organizatorji so prepričani tudi v velik obisk, saj se nova naselja na Logu širijo z mladimi ljudmi, pa tudi možnosti za obisk od drugod so precejšnje, saj je od urejenega parkirnega prostora pred novo trgovino na Logu do Ferjanke le dobrih 15 minut zmerne hoje. Upamo, da bodo načrti Ložanom uspeli. Še posebej želimo to tovarišema Lenaršiču in Jarcu, ki sta pobudnika te akcije.

Poletna politična šola

Tudi iz naše občine je nekaj mladih obiskalo mladinsko politično šolo »Vikrče 73«. Gostovali smo v šolskem centru za vzgojo kadrov UJV v Tacnu od 26. avgusta do 1. septembra. Tam smo se zbrali z namenom, da obogatimo svoje znanje in se tako še bolj usposobimo za povečano aktivnost na vseh področjih družbenega dela, predvsem pa v ZMS.

Poleg rednih predavanj, kjer smo bili razdeljeni v skupine (idejno politično delo, družbeno politični sistem, področje družbeno-ekonomskih odnosov, skupina osnovnih in srednjih šol, posebna skupina za aktiviste iz krajevnih skupnosti in mladinskih klubov, za mlade v SLO in informatorje), smo imeli tudi štiri javne tribune. Predstavili so se nam: predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher s temo »Nova slovenska ustava«, sekretar izvršnega biroja ZKJ Stane Dolanc s temo »ZKJ pred X. kongresom in ZKS pred VIII. kongresom«, podpredsednik ZIS

dr. Anton Vratuša o »rešenih in nerešenih vprašanih neuvrščeni dežel« in predsednik ZMJ Vladimir Maksimović v pogovoru o problemih zveze mladine.

Zelo so nas zanimala tudi predavanja za informatorje. Seznanili smo se s položajem slovenskega novinarstva, z jezikom javnega obveščanja, z zakonom o javnem obveščanju, ogledali pa smo si tudi RTV center, kjer smo se podrobneje seznanili z nastajanjem dnevnih informativnih oddaj.

Naše šestdnevno skupno bivanje je bilo podobno življenju velike družine, saj smo živeli v tesnem prijateljstvu in sodelovanju, ki ga nameravamo ohraniti tudi v prihodnje. Domov smo se vrnili z bogatimi idejami in odločenostjo, da bomo v prihodnje bolj in več delali. Želimo tudi, da bi takšne oblike vzgoje in medsebojnega spoznavanja organizirali večkrat.

Tatjana Samardžič

Ljudje in njihovo delo

Na tem mestu vam bomo v prihodnje v vsaki številki predstavili enega ali več naših občanov in seveda dobre in slabe strani dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo. Uredništvo je tokrat menilo, naj bi predstavili za začetek kmeta in v ta namen predlagalo dve imeni: Furlan Marka, ing. agronomije z Verda pri Vrhniki, in Novak Albina, kmeta z Loga.

Ni nam uspelo izpeljati pogovora z Markom Furlanom, čeprav smo to poizkusili. V edinem neposrednem stiku z njim (ko je zaradi redukcije električne energije moral ob svečah in ročno pomolsti svoje krave) smo izvedeli le njegovo odklonilno stališče do pisanja »najrazličnejših« novinarjev in dobili smo tudi njegovo obljubo za intervju, do katerega pa ni prišlo morda zaradi njegovega (omenjenega) stališča ali pa morda res zaradi preproste pomote. V vsakem primeru pa računamo na njegovo sodelovanje v prihodnje.

Za rubriko „Ljudje in njihovo delo“ pripoveduje kmet

S kmetom NOVAK ALBINOM z Loga je bilo drugače. Od zgovornega, nekaj čez tri deset let starega mizarja, ki pa se že vrsto let ukvarja izključno s kmetijstvom, mi je kaj kmalu uspelo dobiti vrsto izjav, ki dovolj nazorno izpričujejo njegovo živo ljubezen do dela na zemlji, njegov izrazit interes za kmetijsko politiko pri nas in njegov smisel za humor in konstruktivno kritiko vsega, kar po njegovem mnenju še vedno ovira sproščenejši razvoj kmetijstva pri nas.

Najin »maratonski« pogovor v poznih večernih urah bom zaradi skromno odmerjenega prostora strnil v nekaj njegovih značilnih izjav, ki pa bodo, tako vsaj upam, nakazale resnične razsežnosti in pestrost sodobnih problemov našega kmetijstva.

»Če hočeš delati na kmetiji, moraš imeti tam korenine. Sam jih imam dovolj globoko, zato se mi je zdelo povsem normalno, da se po smrti očeta lotim propadajočega domačega gospodarstva. To je bilo k sreči v času, ko se je začel tajati tudi odnos družbe do zasebnega kmeta, saj vemo, da se je v zadnjih petih letih za kmeta neverjetno veliko spremenilo na bolje.

Davki, ta stara kmečka rana, se že dolgo niso povečali, povečala pa se je možnost kreditov za nakup mehanizacije. K novemu stanju je gotovo v veliki meri prispevalo tudi socialno in starostno zavarovanje kmeta. Mislim pa, da je predvsem starostno zavarovanje še povsem nedodelano. Npr.: kmet ne more biti invalidsko upokojen — kaj naj se torej zgodi z mladim kmetom — invalidom? Pa tudi višina pokojnine je neusklajena s povprečjem. Mladi kmetje čedalje bolj neradi plačujejo v sklad za starostno zavarovanje. Logično se mi zdi, da bi morala družba za ostarele kmete, ki so ji tako ali drugače že prispevali svoj delež s 30, 40 ali 50-letnim delom, posebej prispevati za starostno zavarovanje. Mlajši pa naj zbirajo v skladu sredstva za svoje lastno zavarovanje, saj zdaj plačujejo dvojno — zanje in zase. Rešitev je torej v večjih starostnih pokojninah za ostarele kmete iz družbenih sredstev.

Kreditna politika za kmeta se je bistveno izboljšala, čeprav se mi še vedno zdi povsem nerazumljivo, da je pri nas mogoče dobiti stanovanjski kredit tudi na odplačilno dobo 30 let, medtem ko odplačilna doba kreditov za investicije v zasebnem kmetijstvu ne presega 10 let. Zasebni kmetje smo seveda s

kreditu kljub temu zelo zadovoljni, saj nam le-ti dajejo možnosti, ki jih doslej sploh nismo imeli.

V nadaljnjem razvoju kmetijstva bo zelo veliko pomenil zeleni plan, če ga bo le mogoče tudi uresničiti. Moje mnenje pa je, da ga homo le stežka uresničili pod betonom in opeko.

Novak Albin

Pri tem mislim na vse tiste najplodnejše kmetijske površine, ki so že in še bodo namenjene razdrobljeni individualni stanovanjski gradnji.

Z izgubo najboljših zemlji je kmetijstvo seveda hudo prizade-

deto, zato se mi zdi prav, da bi vsaj del sredstev od preprodanih gradbenih zemljišč dobilo nazaj tudi kmetijstvo. Pri nas je barje rezervirano za kmetijstvo, a je v siromašno zemljo treba veliko vlagati. In zakaj ne bi vanjo vlagali tudi del sredstev preprodanih gradbenih zemljišč?

Kmete naj združujejo zadruge, ki pa naj bodo resnično združbe njihovih skupnih interesov. Veliko kmetijskih zadrug poznam in srečo imamo, da je med njimi vrhniška morda še najboljša. Vse ostale se mi zdi jo bolj neke vrste uprava za kmete, ne pa njihovo interesno združenje.

Slišim, da se v občini ustanavlja svet kmetijskih proizvajalcev. Upam, da bo z njim končno le dana možnost, da bo tudi kmet lahko neposredno vplival na sprejemanje odločitev v zvezi s kmetijstvom. Doslej se mi zdi, da kmet pri nas ni imel možnosti soodločati o stvareh, ki so zadevale njega. In to je veljalo na vseh nivojih, od občine do federacije.

Šibka točka naše kmetijske politike je tudi zemljiški maksimum. Avtomatično omejevanje se mi ne zdi pametno. Maksimum bi moral biti prilagojen sposobnosti in pripravljenosti posameznika, da zemljo

obdeluje. Še posebno pa se mi zdi maksimum neumesten tam, kjer je veliko zapuščene in neobdelane zemlje. Bi pa že bilo bolje sprostiti zgornjo mejo in imeti zemljo obdelano — bolje za družbo in posameznika.

Ker so kmetije premajhne, moramo reševati problem mehanizacije v strojnih skupnostih, kjer pa so stroji slabše vzdrževani.

Boljša se mi zdi specializirana proizvodnja s popolno mehanizacijo enega samega proizvajalca, ki tehniko tudi primerno vzdržuje.

Vse tako kaže, da bomo prešli na obdavčevanje kmetij po dohodku. Osebnost me nov način navdušuje. Pogoj pa naj bo točno vodenje knjig in plačevanje dajatev le od sredstev, ki bi preseгла 25.000.— din čiste ga letnega dohodka. Po tem ključu bi velika večina kmetov plačevala manj davka kot doslej.

Posebno poglavje naše kmetijske problematike je gospodarjenje z gozdovi, ki je vseskozi izven slehernega vpliva kmetov — lastnikov.

Kmet bo moral biti izenačen z delavcem tudi v tem, da bo v prihodnje dobil pravico soodločanja in dogovarjanja o načinu in pogojih njegovega življenja in dela.«

Doro Hvalica

Ustavna razprava naj doseže vse občane

V dosedanji razpravi smo često naleteli na vprašanje, v čem so bistvene spremembe v novi ustavi?

Menim, da dajeta na to vprašanje povsem jasen odgovor 102. in 103. člen osnutka nove slovenske ustave.

102. člen: »Delavski razred in vsi drugi delovni ljudje uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve, organizirani v samoupravnih organizacijah in skupnostih in v razrednih in drugih družbenih organizacijah.«

103. člen: »Delovni ljudje opravljajo funkcije oblasti in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po delegatih v organih upravljanja organizacij združenega dela in drugih družbenih organizacij in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem in po delegatih v skupščinah družbeno političnih skupnosti in njim odgovornih organih.«

Po sedanjih ustavi in statutu občine npr. volijo občani svoje predstavnike — odbornike in

poslance, ki v imenu tistih, ki so jih volili, odločajo v skupščini občine oz. v republiški skupščini.

Največkrat se pred tem ne posvetujejo z volivci in jim ne poročajo o odločitvah v skupščinah.

Po novi ustavi ureditvi pa bodo delavci in delovni ljudje neposredno uresničevali oblast, v skupščine pa pošiljali svoje delegate, ki bodo morali prej dobiti mnenje svojih volivcev o zadevah, o katerih bo skupščina odločala in jim nato tudi poročati o sprejetih odločitvah in sklepih.

Seveda bi imel marsikdo pomisleke, če je tak sistem, da bi vsi ljudje odločali, sploh izvedljiv. Tu je treba pojasniti, da bodo vsi delovni ljudje, kolektivi, obrtniki in kmetje, ki sodelujejo z zadrugo, izvolili izmed sebe delegacije, prav tako pa bodo občani v krajevnih skupnostih izvolili svoje delegacije. Te delegacije bodo morale biti v nenehni povezanosti s tistimi, ki so jih izvolili.

Koliko članov naj šteje vsaka delegacija? Mislim, da nikakor ne manj kot 5 članov, v

manjših kolektivih pa so vsi delavci člani delegacije.

Vprašamo se lahko, zakaj je potrebno izvoliti delegacije, ki bi imele 7 ali več članov. Če se pri tem opredelimo samo na naloge občinske skupščine — te pa so številne in odgovorne, bodo pošiljale delegacije na sejo občinske skupščine vsakokrat tistega delegata, ki se bo najbolje spoznal na vprašanje, ki bo na dnevnem redu. Torej, ne bo prihajal na sejo občinske skupščine vedno isti delegat, ampak se bodo večkrat udeleževali različni delegati.

Pri tem je pomembno to, da bodo delavci in delovni ljudje lahko kadarkoli razrešili delegata ali vse člane delegacije, če ne bodo opravljali svojih dolžnosti v skladu z ustavo in interesi svojih volivcev.

Tu se lahko zopet vprašamo, kako pa bomo volili svoje delegacije.

V delovnih organizacijah vsi delavci s tajnim glasovanjem, prav tako pa bodo volili svoje člane delegacije s tajnim glasovanjem občani v krajevnih skupnostih.

S. P.

Na javnih razpravah o ustavi SFRJ in SRS pričakujemo tudi vašo aktivno udeležbo.

Program javnih razprav objavljamo na 4. strani

Redukcija

Tudi tisti, ki jim je bila ta beseda doslej manj znana, so jo v zadnjem času dodobra spoznali — ali vsaj občutili njene posledice.

Milijardnim izgubam, ki jih prizadeja našemu gospodarstvu, se pridružuje še naša zamuda. Tiskarna »Toneta Tomšiča«, ki tiska Naš časopis, je bila

namreč kar vsak drugi dan brez električnega toka.

No, pa tudi naš urednik ni mogel vzdržati večer za večerom ob sveči.

Oprostite zamudi. V prihodnje pa si bomo prizadevali iziti do dvajsetega v mesecu.

Uredništvo

Program ustavnih razprav

V krajevnih skupnostih

BOROVNICA — torek 25. IX. 1973 ob 19. uri v Kinodvorani

VRHNIKA — četrtek 27. IX. 1973 ob 19. uri v Domu JLA

BEVKE in BLATNA BREZOVICA — torek 2. X. 1973 ob 20. uri v Kulturnem domu

DRENOV GRIČ in LIGOJNA — četrtek 4. X. 1973 ob 20. uri v Gasilskem domu v Ligojni

LOG, DRAGOMER in LUKOVICA — petek 5. X. 1973 ob 20. uri v šoli na Logu

PODLIPA — nedelja 7. X. 1973 v Gasilskem domu

ZAPLANA — nedelja 7. X. 1973 ob 10. uri

V delovnih organizacijah

Javna razprava v delovnih organizacijah bo izvedena v času od 20. IX. do 5. X. 1973. Čas in kraj razprave za posamezne organizacije bodo določili organizatorji v samih delovnih organizacijah. Javne razprave bodo organizirane za

ELEKTRON, DONIT, ŽITO, IGRAD, OBRTNI CENTER, GG VRHNIKA, KZ VRHNIKA, IUVRHNIKA, KSP VRHNIKA, SAVA, DROGA, LIKO, AGROKOMBINAT BARJE, SDK VRHNIKA, JLA, ŠOLE, KOVINARSKA, MANJHOVA, OBRTNIK BOROVNICA, MERCATOR, OBČINSKA SKUPŠČINA, ZD VRHNIKA.

Opozarjamo vse delovne organizacije in krajevne organizacije SZDL, da izkoristijo javno razpravo tudi za evidentiranje možnih kandidatov za člane delegacij in drugih predstavniških teles.

Pogled z zgornje postaje

Ulovka bo nared

Naš urednik je predsedniku odbora za izgradnjo Ulovke tovarišu Antonu Debevcu postavil nekaj vprašanj o uresničevanju programa izgradnje našega zimsko-športnega rekreacijskega centra na Ulovki.

Vprašanje: Tovariš Debevc, o Ulovki oziroma o gradnji zimskega rekreacijskega centra krožijo najrazličnejše govorice, seveda tudi take, ki izražajo dvom v realnost načrtanega programa in v uspešnost celotnega projekta Ulovka. Kaj menite o takšnih dvomih?

Odgovor: Vrhniko je svojstven kraj s še bolj svojstvenimi ljudmi. Njih osnovna značilnost je gotovo ta, da skritizirajo popolnoma vse, posebno še, če gre za kaj novega. Pri tem tudi zavist opravi svoje, zlasti zavist do tistih in do tistega, kar pokaže sadove. Dvomi v program Ulovka so povsem neosnovani. Na je to res, bomo seveda morali dokazati z delom, pravočasno izvedbo vseh načrtanih del in z uspešnim poslovanjem že v prvi zimski sezoni. Ko ljudje vidijo uspeh, novo sprejmejo, pozabijo na dvome in tudi neradi slišijo, da so tisto, kar je uspelo, kdaj kritiziral.

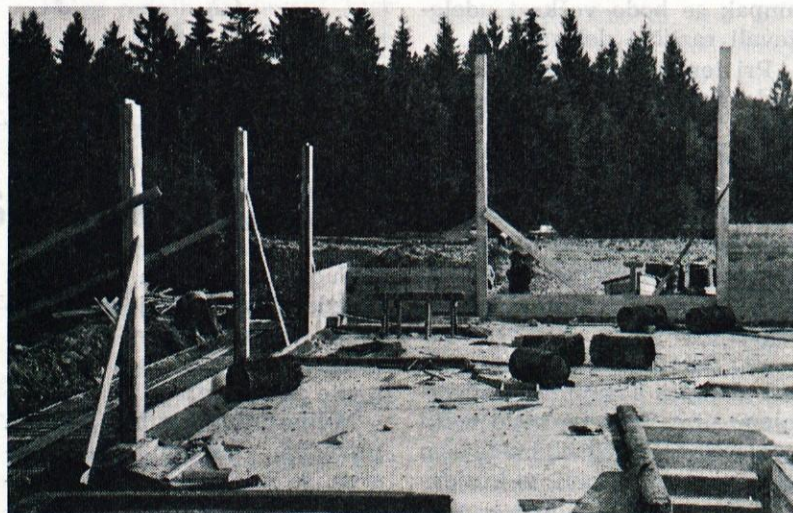
Vprašanje: Ljudje tudi pravijo, da bo Ulovka namenjena le izbrancem in petičnežem, ki

si bodo drag zimski šport lahko privoščili.

Odgovor: Naš namen je prav obraten. Z novim zimsko-športnim središčem želimo zagotoviti poceni rekreacijo čim širšemu krogu delovnih ljudi. Samo pri nas v IUVR je zaposlenih tri tisoč delavcev. Ti in vsi delovni ljudje naše občine nujno potrebujejo večje možnosti za rekreacijo, pa tudi za tekmovalne športne aktivnosti, pri čemer predvsem mislim na tekmovanja in srečanja med sindikati. Samo zato in v takšne namene je tudi naš delavski svet odobril za izgradnjo Ulovke kar 40 milijonov starih dinarjev. Prepričan sem namreč, da bomo lahko v prihodnje našim delavcem z Vrhnike in iz drugih krajev (Šoštanj, Litija itd.) omogočili na Ulovki tudi primerne dopuste.

Vprašanje: Ali menite, da bodo naprave in objekti pripravljeni do zimske sezone?

Odgovor: Vse je odvisno samo od ljudi. Izvajalci doslej dobro izpolnjujejo svoje naloge. Komunalno stanovanjsko podjetje Vrhnika, ki dela izvajajo in bo objekte kasneje tudi upravljalo, zagotavlja, da bodo vsa dela pravočasno opravljena. Mislim, da bo tudi z uvozom strojev oz. naprav vse v redu, tako da bo Ulovka zaživela že s prvim snegom.

Nova brunarica raste ob velikem parkirnem prostoru

Verjetno vas bo zanimalo

Prav gotovo bo vsakega izmed vas, dragi bralci, zanimalo, koliko stane naše glasilo in kdo ga financira. Nekateri namreč le neradi verjamejo, da prinašajo raznašalci v naše domove glasilo brezplačno. V prvi številki vam je urednik o tem že napisal nekaj vrstic.

Ko so vodstva občinskih družbeno-političnih organizacij razpravljala o obveščeni občarov v občini Vrhnika, so ugotovili, da so mnogi o dogajanjih v lastni občini premalo obveščeni. Zato je pobuda odbornikov skupščine občine, da pričenmo izdajati lastno glasilo, padla na plodna tla.

Štiri številke oziroma trije zvezki so že za nami, zato tudi že lahko natančneje ugotavlja-

mo, koliko nas glasilo stane. Doslej je stalo 3,50 dnarja za izvod. Kar precej, kajne? Seveda pa moramo vedeti, da je v tej ceni vključeno vse: stroški tiska, administrativna in stroje-pisna dela, honorarji, raznašanje itd. Časopis financira skupščina občine Vrhnika. Doslej so nam redno nakazovali sredstva, zato se ni bati -- vsaj ne za prihodnjih nekaj števk -- da bi zašli v finančne težave, ki bi lahko ogrozile redno izhajanje našega časopisa.

Upam, da bodo odborniki tudi v prihodnjem letu pokazali tolikšno mero razumevanja, ki nam bo omogočila, da bo ostal časopis za bralce brezplačen.

Miloš Mauri

Brunarica pod smučiščem

Pošljite nam naslove

Uredniški odbor Našega časopisa se je odločil, da bo pošiljal časopis tudi tistim našim občanom, ki zaradi najrazličnejših vzrokov niso doma. Pri tem mislimo predvsem na delavce v tujini (zdomce), začasno zaposlene v drugih občinah in republikah, fante na služenju vojaškega roka v JLA in ne nazadnje, tudi vse tiste, ki se še čutijo Vrhničane (Borovničane, Ložane itd.) a so se za vedno odločili živeti v tujini -- to so naši izseljenci po večini v ameriških in zahodno evropskih državah. Prav je, da so vsi ti tudi obveščeni o dogajanjih v rodnem kraju. Prav Naš časopis bi jim lahko predstavljal tesnejšo vez z domačim krajem in ljudmi.

Ker nimamo nobenega pregleda ali seznama, po katerem bi vsem tem glasilo pošiljali, vljudno prosimo vse naše bralce, da nam naslove svojih sorodnikov ali znancev, ki so tako ali drugače od doma, pošljejo na naš naslov: Uredništvo Naš časopis, Cankarjev trg 8, Vrhnika. Poudarjamo, da bodo vsi, ne glede na kraj bivanja, dobivali Naš časopis brezplačno.

Uredništvo

Pripovedujejo predsedniki Krajevnih skupnosti

Pri določanju, katera krajevna skupnost bo na vrsti v posamezni številka Našega časopisa, nimamo nikakršnih posebnih kriterijev. Na sejah uredništva pač sprejememo utemeljen predlog kateregakoli našega člana. Po takšnem predlogu je v izbor tokrat prišla krajevna skupnost Stara Vrhnika. O delu in problemih te krajevne skupnosti nam je pripovedoval predsednik njene sveta Miloš Čiča, Vrhnčan že od leta 1945 in vseskozi delaven in priljubljen družbeno-politični delavec. Upokojenemu oficirju JLA, doma s Korduna, ki se je poročil in si sezidal dom na Stari Vrhniki, se sicer pozna značilen naglas njegovega rojstnega kraja, a je njegova slovenščina kljub temu lepa.

Naš svet šteje sedem članov, ki so bili izvoljeni pred dvema letoma. Razen redkih izjem člani sveta zelo prizadevno rešujejo probleme svoje krajevne skupnosti. In teh problemov ni malo, mnoge pa smo že rešili. S samopriskom občanov smo na primer asfaltirali en kilometer ceste. Pomagal nam je seveda tudi sklad za financiranje krajevnih skupnosti pri občinski skupščini, na čigar pomoč računamo tudi v prihodnje. Letos smo že zagotovili sredstva za asfaltiranje še enega kilometra vaških poti V. reda. Upamo, da bodo dela izvedena pravočasno, čeprav so izvajalci že v zamudi. Tudi za akcijo uvajamo samoprisk, ki ga bo pa žal, vsaj tako kaže, treba potrditi z referendumom, saj je tokrat solidar-

nost pri nekaterih odpovedala. Kar nekam značilno je to, da je občutek za skupnost odpovedal prav pri tistih, ki imajo več in bi laže dali. Upamo, da nam takšni primeri ne bodo preveč ovirali skupnih akcij tudi v prihodnje.

Kar približno 50 milijonov starih dinarjev bo potrebnih, da bomo uredili v naselju prepotrebno kanalizacijo. In to bi radi čimprej, čeprav vemo, da bodo s sredstvi hude težave, toda vemo tudi, da naše greznice zaradi propustnosti kraškega terena onesnažujejo tudi področje, kjer se zbira voda za vrhniški vodovod.

To vodo že štiri leta uporabljamo tudi mi, saj smo takrat opustili svoj vaški vodovod in se priključili na skupnega.

Rekel sem, da uporabljamo vrhniški vodovod, a pripominjam, da zato velikokrat sploh nimamo prilike, saj vode v ceveh preprosto ni. V tem sušnem obdobju npr. teče pri nas voda le od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj. Problem vodovoda bo treba reševati bolj korenito, tako da bi povečali tudi zajetje in ne le širili vodovodno omrežje, ker že v sedanjem vode primanjkuje.

Zadovoljni pa smo z električno napeljavo, saj je v redu in odgovarja potrebam v kraju — razen seveda takrat, ko elektrike primanjkuje povsod.

Na našem področju predstavljajo poseben problem najrazličnejši odpadki. Na zemljišče, ki ga je prevzela JLA, namreč vozijo ljudje vse mogoče. Očitno menijo, da to lahko storijo že zato, ker razen vojski ne

služi drugim namenom. Zavedati bi se morali, da z onesnaževanjem okolja mažejo in uničujejo svojo okolico, ne glede na to, kdo je njen uporabnik.

Pa tudi za drugačne odpadke gre, tiste namreč, ki jih dobivajo nekateri naši vaščani od vrhniškega garnizona. To so ostanki hrane, ki jih dajejo živini. Kosti, ki okolje ne le mažejo, temveč tudi okužujejo, se valjajo pri nas vsepovsod. Ne razumem, da je ljudem tako težko dopovedati, da je takšne odpadke treba zakopati na določenih mestih in da stanje, kakršno je, škoduje tudi njim. Morda pa bo treba poklicati na pomoč občinsko sanitarno inšpekcijo.

Med odpadke gotovo spadajo tudi steklenice pijač, ki jih posamezni nedisciplinirani vojaki mečejo čez žico vrhniškega garnizona na našo cesto. Ker se to dokaj redno dogaja, predstavlja steklo na cesti svojevrsten problem, ki ga bo gotovo treba sporazumno rešiti skupaj s še nekaterimi nerešenimi problemi v odnosu med našimi občani in vrhniškim garnizonom. Med te probleme gotovo spada tudi v enostransko odločitvijsko presekana cesta, pa ga ne nameravamo pogrevati, ker o njem že več let neuspešno razpravljajo. Sedaj le čakamo na izpolnitev obljub, ki jih je v zvezi s tem dalo vodstvo vrhniškega garnizona.

Ostalo življenje v vasi je dokaj urejeno, saj razmeroma dobro delujejo skoraj vse družbeno-politične organizacije in tudi uspešno sodelujejo s svetom krajevne skupnosti. Morda

velja še posebej pohvaliti delo mladinske organizacije in njenega sekretarja Slavka Moleta. V združenem domu, ki je bil, milo rečeno v slabem stanju, so z lastnimi silami in minimalno pomočjo zgradili nov oder in uredili dvorano. V domu imajo tudi svoj klub, kjer organizirajo različne, predvsem pa zabavne prireditve. Ob tem bi rad opozoril na nerešen prob-

Miloš Čiča, predsednik sveta krajevne skupnosti Stara Vrhnika

lem sredstev za vzdrževanje kulturnih in združenih domov, saj ni organizirane družbene pomoči za to področje, če občani najprej sami ne zberejo potrebnih začetnih sredstev. Vemo pa, da občanov ne moremo obremenjevati v nedogled, sicer bomo pri njih dosegli prav nasprotno učinke.

Delovne so pri nas seveda tudi krajevna organizacija Zveze komunistov, SZDL, Zveza borcev, gasilci itd.

Tudi naši odnosi in sodelovanje s Skupščino občine Vrhnika so dobri in redni, saj smo doslej še vedno našli skupni jezik in skupne rešitve, čeprav morda včasih nekoliko prepočasni.

Ljudje so pri nas pripravljeni delati, le organizirati jih je treba znati. Mislim tudi, da bomo s temi in novimi (delegatski sistem) člani sveta krajevne skupnosti zmogli tudi dodatne napore povečanega obsega dela in odgovornosti v krajevnih skupnostih po določilih, ki jih predvideva nova ustava. Ob tem pa poudarjamo, da je povsem nemogoče pričakovati, da bodo tudi v prihodnje ljudje pripravljeni za družbeno delo žrtvovati veliko oz. vedno več svojega prostega časa. Prepričan sem, da bo treba, zaradi povečanega obsega administrativnega dela v krajevnih skupnostih, vsaj minimalno honorirati nekatere članke in v ta namen zagotoviti redna sredstva. O materialni stimulaciji kadrov v svetih krajevnih skupnosti bo treba temeljito razmisliti in v večjih krajevnih skupnostih nastaviti tudi profesionalne delavce.

Za konec iskreno želim, da bi nastajajoči nov statut Skupščine občine Vrhnika bil resnični odraz želja in potreb, ki jih čutimo v krajevnih skupnostih in ki jih tudi narekujejo ustavne spremembe. Čisti odnosi in delavno sodelovanje sta porok za uspešnost Skupščine in krajevne skupnosti.

Doro Hvalica

Zahtevali smo zaščito

Na Logu smo na zboru občanov izglasovali nezaupnico dotedanjemu svetu krajevne skupnosti in izvolili iniciativni odbor, ki naj pripravi vse potrebno za sklic zbora občanov, in po izčrpnem poročilu o delu in poslovanju dosedanjega sveta izvoli nov svet krajevne skupnosti, ki naj kadrovske in dejavne odgovarja novim razmeram v kraju. (Podrobneje o razmerah na Logu, o najrazličnejših silnicah in nenavadnih načinih in poskusih reševanja osebnih in krajevnih problemov, bomo še pisali.)

Iniciativni odbor je skušal uveljaviti sklep zbora občanov in dobiti od predsednika sveta KS tov. Matije Lenaršiča poročilo o dosedanem delu. Prav tako je zahteval poročilo o finančnem poslovanju tudi od blagajničarke sveta KS. Ni pa mu uspelo niti prvo niti drugo. Ignorantski odnos, ki ga je tokrat pokazal tov. Lenaršič do zahteve občanov, je slej ko prej

značilen za vso dosedanjo dejavnost sveta krajevne skupnosti. Ker je le-ta odklonil vsakršno sodelovanje z iniciativnim odborom, smo sklenili zaprositi skupščino občine Vrhnika za zaščito samoupravnih pravic.

To je storila dvočlanska delegacija iniciativnega odbora v pogovoru s tajnikom skupščine in načelnikom za notranje zadeve, neposredno za tem pa še s sekretarjem občinskega komiteja ZKS Vrhnika.

Vsi trije so ogorčeni nad reagiranjem vodstva sveta krajevne skupnosti na Logu obljubili, da bodo storili vse, da tovariško prepričajo tov. Lenaršiča, da izpolni svojo obvezo do iniciativnega odbora. Dogovorjen rok je bil 15. avgust. Istočasno je v pogovoru z istimi tovariši naš iniciativni odbor dal tudi pobudo za čimprejšnjo javno razpravo v krajevnih skupnostih ob ustavah SRS in SFRJ. Za to smo ponudili tudi svojo pomoč. Obljubili so nam, da bodo sklicali razširjen politični aktiv občine, kamor bodo povabili tudi pobudnike. Rok je bil spet 15. avgust.

Do danes ni bilo nič ne s prvim ne z drugim, kar dovolj dobro ilustrira odnos odgovornih do občanov in še posebej do

njihovih pravic. Kaže celo, da nočejo pomoči in pobudi niti takrat, ko bi bile le-te najbolj potrebne.

Morda bo pa njihov odnos boljši po javni razpravi o ustavah, saj bodo morda le spoznali, da nove ustave dokončno odpravljajo prav tak način slepomišljenja z ljudmi, katerega predstavniki so oni sami.

Doro Hvalica

Fotokritika

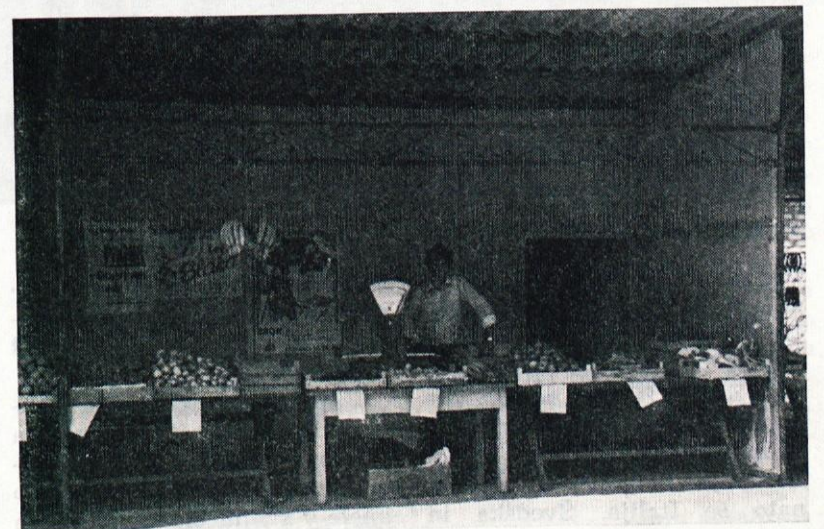
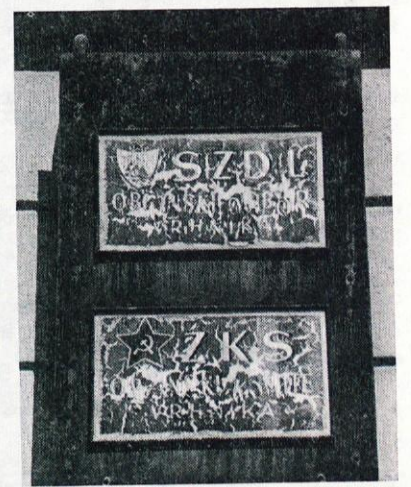
V tej rubriki nameravam odslej objavljati fotografije vsega, za kar bomo menili, da bi bilo treba spremeniti, da nam kvari ugled, da škoduje ljudem in okolju, da pomaga pri razkrivanju laži itd.

In kakor se spodobi, smo začeli pometati kar pred svojim pragom. Upamo, da objavljena fotografija do skrajnosti zamenjenih napisov dveh naših občinskih družbeno-političnih organizacij ne ponazarja njih stanja in ugleda. Prav gotovo pa vpliva na vsakogar, ki ju išče. Prva je za dodatek še za-

starela, saj že zdavnaj ni več občinskih odborov SZDL, temveč so to konference. Če naj bo namen fotokritike tak, da napake kaže in popravi, potem upamo, da bomo ob vходу v naše uredništvo kmalu videli nove napisne table.

Druga fotografija kaže prodajno stojnico za sadje in zelenjavo, s katero se je še v zadnji številki našega časopisa bahalo trgovsko podjetje Mercator. Komaj je uspelo sporočiti javnosti, kako zelo skrbi za potrošnike, že je odstopilo stojnice privatnim prodajalcem in jim seveda zaračunalo tudi mesečno najemnino za prodajni prostor. Profit je profit, in

če se do njega dokoplješ brez dela, je toliko boljše — tako očitno razmišljajo trgovci.

Predstavljamo vam delovne organizacije

Industrija usnja Vrhnika

Na Vrhniki ima usnjarstvo precejšnjo tradicijo, saj je bilo že pred desetletji tu večje število manjših usnjarn. Ko je bilo leta 1946 ustanovljeno sedanje podjetje, se je specializiralo predvsem za predelavo svinjskih kož. In današnji rezultati lahko samo potrjujejo takratno pravilno usmeritev. V zadnjih desetih letih je podjetje proizvodnjo svinjskega usnja kar nekajkrat povečalo. **Ob povečani proizvodnji pa je seveda bila nujna preusmeritev na svetovno tržišče, saj domače ni moglo več absorbirati povečane proizvodnje. Ob tem pa se je podjetje srečalo seveda tudi s svetovno konkurenco, cenami, produktivnostjo in tudi poslovnostjo.** Neposreden stik s svetovnim gospodarstvom je narekoval še nadaljnjo modernizacijo, izboljšanje kvalitete in tudi preusmeritev na nove izdelke.

Po drugi strani pa se je podjetje vedno bolj soočalo tudi s perečim pomanjkanjem surovin, ki so jih v določenih obdobjih uvažali skoraj iz vseh dežel sveta. V zadnjih letih so se usmerili predvsem na uvoz iz Sovjetske zveze, približno polovico potrebnih pomožnih materialov pa uvažajo iz zahodnoevropskih držav.

Kljub tolikšnemu uvozu dosega le-ta največ 70 % vrednosti njihovega izvoza — in to izključno na konvertibilna področja. Najpomembnejši kupec je

ostale zahodnoevropske države ter Izrael. Ekonomska skupina EGS sprejema 57 % izvoza, s prdruženimi članicami Anglijo, Dansko in Irsko pa sko-

niti usnja in niti usnjene konfekcije, medtem ko so neuvrščene države za klasično obliko izvoza teh izdelkov pravzaprav njihov konkurent. Znano je, da

Medfazno sortiranje oblačilnega velurja

raj 6 milijonov dolarjev ali 65 % celotnega izvoza, ki je v lanskem letu dosegel že številko 9,3 milijona dolarjev.

Lanski izvozni rezultati uvrščajo podjetje med pet najpo-

so dežele južne Amerike zelo močan ponudnik usnja in usnjenih izdelkov in prav tako imajo lastno proizvodnjo usnja tudi dežele mediteranske Afrike. Isto velja za Daljni vzhod,

Nemčiji celo določene prednosti. V zadnjem času pa se kot pomemben proizvajalec svinjskega velurja pojavlja na evropskem trgu tudi Madžarska. Kljub vsemu temu pa se je vrhniškemu podjetju prav z izjemno kvaliteto in solidnostjo poslovanja uspelo na svetovnem trgu trdno uveljaviti.

Med izdelki v izvozu prevladuje predvsem svinjski oblačilni velur, v manjšem obsegu pa tudi velur za obutev. V zadnjih letih je pričelo podjetje tudi samo predelovati usnje v finalne izdelke in se je z usnjeno in krzveno konfekcijo na svetovnem trgu že dokaj dobro uveljavilo. Z usnjeno galanterijo pa si to pot na mednarodno tržišče šele utira. Pri tem je treba poudariti, da pri konfekciji odloča poleg kvalitete in produktivnosti tudi korak z modo, torej primerna kreacija modelov naših domačih kreatorjev. Za tovrstno oblikovanje v Sloveniji ni posebne šole, usnje in še posebej krzno pa sta tako svojstven material, da imata le malo skupnega s tekstilom. Na tem področju zato uspejajo pri nas le posamezniki z določeno likovno-oblikovalno predizobrazbo. IUUV je po zaslugi svojih oblikovalcev vodilno jugoslovansko podjetje v modi usnjene in krznene konfekcije ter usnjene galanterije, kar nedvomno potrjujejo številna najvišja priznanja z domačih sejmov in razstav.

Na svoji razvojni poti se IUUV nikoli ni zapirala v svoje okvire in vedno iskala pota in možnosti za sodelovanje z drugimi podjetji iste stroke. Tako je postala nosilec integracijskih teženj v slovenski usnjarski industriji in s pridruženimi obrati, Usnjarsko-krznarskim kombinatom iz Šmartna, Podjetjem za izdelavo obutve Rožnik iz Ljubljane ter Tovarno usnja v Šoštanju predstavlja kar 25 % vseh kapacitet usnjarske industrije v Jugoslaviji. Za letos realno predvidevajo, da bodo izdelali 3,5 milijona m² svinjskega usnja, 1 milijon m² govejega usnja in 200.000 m² ovčjega krzna. Zato bo dnevni namok surovih kož dosegel skoraj 100 ton in bo v celem letu treba predelati približno 25.000 ton surovin. **Ti podatki pa uvrščajo podjetje že med največje usnjarne na svetu, kar še posebej velja za proizvodnjo svinjskega usnja.**

Proizvodnja usnjene konfekcije bo znašala 60.000, krzneni pa 2.500 plaščev, galanterija pa bo izdelala približno 45.000 najrazličnejših usnjenih izdelkov. Skupna realizacija leta 1973 bo znašala 600 milijonov novih din, pri čemer bo izvoz udeležen s 14 milijoni dolarjev.

Kar zadeva perspektivo podjetja zagotavljajo, da se usnjarska industrija v vedno večji meri »seli« iz razvitih držav v države v razvoju, kjer je cenejša delovna sila in imajo tudi

primerno surovinsko osnovo. To velja predvsem za proizvodnjo usnja težkih kož in drobnice, ne drži pa to za predelavo svinjskih kož, saj so na tem področju tudi pri nas še velike možnosti za povečevanje proizvodnje.

Predvidevanja in pravilno gospodarsko orientacijo kolektiva IUUV potrjujejo tudi vedno večji uspehi, ki jih dosegajo v zadnjih letih. V lanskem letu je podjetje tako uspelo ob povečani proizvodnji in produktivnosti predvsem na tujem trgu doseči 67 milijonov novih din skupne akumulacije. Ta sredstva bo kolektiv namenil povečanju proizvodnih kapacitet. Na domačem trgu se bo skušal še močneje uveljaviti z razširitvijo svoje prodajne mreže in še razširiti sodelovanje z nizozemskimi kupci, hkrati pa se orientirati tudi na države v razvoju.

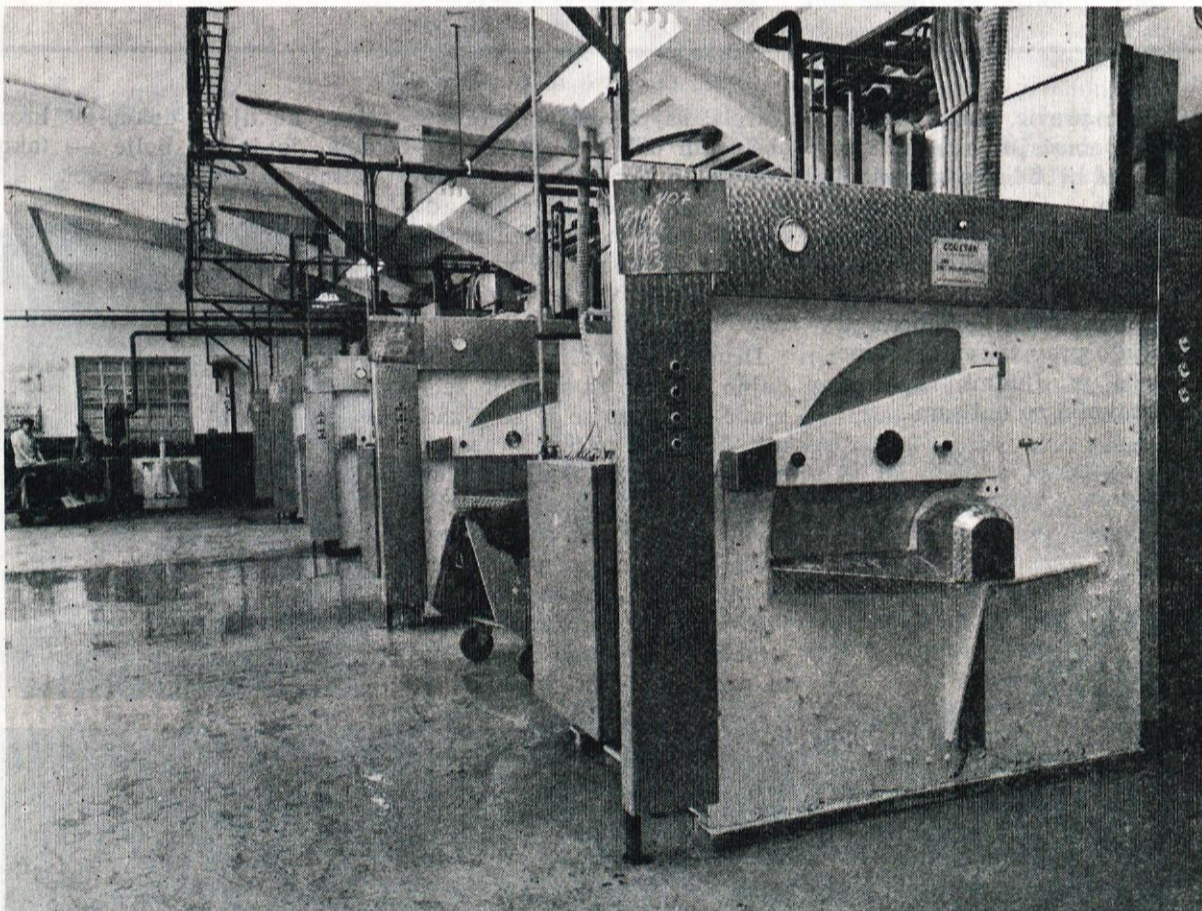

Debevec Anton, generalni direktor

Te svoje težnje je kolektiv potrdil tudi s pobudo za ustanovitev sklada za pospeševanje izvoza v države v razvoju, za kar je namenil 500 tisoč novih din. To seveda ne pomeni, da v prihodnje kolektiv ne bo vlagal sredstev tudi v ostalo usnjarsko predelovalno industrijo ali morda celo v rentabilnejše naložbe, ki z njihovo osnovno panogo dejavnosti nimajo nič skupnega — kot to kaže njih nedavno investiranje v opekarno na Vrhniki.

Podjetje IUUV dosega namreč tolikšne razsežnosti tudi v mednarodnem merilu, da bi preozka specializacija ob še tako ugodni konjunkturi lahko bila v prihodnosti usodno kratkovidna.

Iz pisanih virov IUUV

Najmodernejša naprava CORETAN za barvanje usnja

vsekakor ZR Nemčija, kamor so leta 1972 izvozili za 3.950.000 US \$ svojih izdelkov oziroma kar 44 % celotnega izvoza, sledijo ZDA z 950.000 dolarji, Nizozemska s 606.000 dolarji, Kanada s 515.000 dolarji, Velika Britanija s 33.000 dolarji in nato še Italija, Švedska in

membnejših izvoznikov v Sloveniji, po izvozu na konvertibilno področje pa celo med prve štiri.

Usmerjenost izvoza na konvertibilno področje je pogojena s samimi izdelki, kajti vzhodnoevropske države doslej niso imele v svojih blagovnih listah

to je Pakistan, Indijo, Indonezijo, Kitajsko in Japonsko. Prav zadnji dve državi vrhniškemu podjetju močno konkurirata, ker nudita velike količine svinjskega usnja na svetovnem trgu po znatno nižjih cenah, usnjarska industrija DR Nemčije pa uživa v ZR

Nač časopis, glasilo Občinske Konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika, ureja uredniški odbor: Drago Debeljak, Doro Hvalica (odgovorni urednik), Rafael Jaklič, Miloš Mauri, Smiljan Ogorelec, Janez Pečar, Janez Usenik in Janez Znidaršič. Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika. Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani